

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 152
του Ν. 3463/2006

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 8/29-07-2025

Η Τριμελής Επιτροπή, που συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 152 του Ν. 3463/2006 της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, όπως αντικαταστάθηκαν με αυτές του άρθρου 17 του Ν. 3812/2009, η οποία (Επιτροπή) ανασυγκροτήθηκε με τη με αρ. πρωτ. 14596/09-02-2021 (ΦΕΚ 122/Υ.Ο.Δ.Δ./22-02-2021) Απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου- Δυτικής Μακεδονίας (ΑΔΑ: 6Γ99ΟΡ1Γ-ΔΑΗ), όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα και ισχύει, με έδρα την Κοζάνη, συνήλθε σήμερα 29 Ιουλίου 2025, ημέρα Τρίτη και ώρα 13:00 μ.μ., στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου - Δ. Μακεδονίας, ύστερα από τηλεφωνική και ηλεκτρονική (e - mail) πρόσκληση τακτικών και αναπληρωματικών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 3 του Κανονισμού Λειτουργίας της Ειδικής Επιτροπής (σχετική η υπ' αριθ. 31925/6-6-2007 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών), με σκοπό την εξέταση και λήψη απόφασης επί του θέματος, που περιλαμβάνεται στην από 29-07-2025 ημερήσια διάταξη, με την εξής σύνθεση:

- 1) Ευαγγελία Αγγελίδου, Πρόεδρος, Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ.,
- 2) Χρήστος Δημητρόπουλος, τακτικό μέλος, Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Κοζάνης,

Το έτερο τακτικό μέλος, Ελπίδα Κουϊμτζίδου, Δημοτική Σύμβουλος του Δ*** κ***, ως αιρετή εκπρόσωπος της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Δυτικής Μακεδονίας καθώς και ο αναπληρωτής της, Αθανάσιος Ρήμος, Δημοτικός Σύμβουλος του Δήμου Καστοριάς, μολονότι κλήθηκαν νόμιμα και εμπρόθεσμα, δήλωσαν κώλυμα όπως παραστούν, πλην όμως η παρούσα Επιτροπή συνεδριάζει νομίμως με τη συμμετοχή της Προέδρου και ενός εκ των δύο τακτικών μελών της (απόφαση 31925/2007 –ΦΕΚ 1020/Β'/22.6.2007).

Στη σημερινή συνεδρίαση παραβρέθηκε, ως γραμματέας της Επιτροπής, η Ελένη Κυριοπούλου, υπάλληλος του Τμήματος Γραμματειακής Υποστήριξης & Παροχής Πληροφοριών Κοζάνης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας, κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, με βαθμό Α'.

Αφού διαπιστώθηκε η ύπαρξη νόμιμης απαρτίας, η Πρόεδρος της Επιτροπής κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης, με σκοπό την εξέταση και λήψη απόφασης επί του κάτωθι θέματος, που περιλαμβάνεται στην από 29-07-2025 ημερήσια διάταξη:

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ:

Εξέταση της από 15.7.2025 προσφυγής του Ο.Τ.Α. με την επωνυμία «Δ*** Κ***» κατά της με αρ. πρωτ. 27206/16-6-2025 απόφασης του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας, δυνάμει της οποίας ακυρώθηκε μερικώς η υπ' αριθμ. 136/4-3-2025 απόφαση της Δ*** Ε*** του Δ*** Κ***.

Στη συνεδρίαση, κλήθηκαν νομότυπα και εμπρόθεσμα οι ενδιαφερόμενοι, για παροχή πληροφοριών προς διευκόλυνση της Επιτροπής και προς τούτο παραστάθηκαν ο πληρεξούσιος Δικηγόρος του Δ*** Κ***, κ. Χ*** Τ***, και ο πληρεξούσιος Δικηγόρος της κας. Χ*** Μ***, κ. Γ*** Μ***.

Επί του θέματος εισηγήθηκε, η Πρόεδρος της Επιτροπής, Ευαγγελία Αγγελίδου, Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ. η οποία εξέθεσε τα εξής.:

*«I. Εκδικάζεται, ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 Κ.Δ.Κ., κατά τη συνεδρίαση της 31.7.2025, η από 15.7.2025 (η οποία υποβλήθηκε στη Γραμματεία της Ειδικής Επιτροπής στις 15.7.2025 έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 50/15.7.2025 και τόσο η προσβαλλόμενη πράξη, όσο και τα κρίσιμα για την έκδοση της στοιχεία, διαβιβάσθηκαν ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 του ν. 3463/2006 στις 15.7.2025 και έλαβαν αριθμό πρωτοκόλλου 50/15.7.2025 ασκηθείσα προσφυγή του ΟΤΑ με την επωνυμία «Δ*** Κ***» κατά της με αρ. πρωτ. 27206/16.6.2025 απόφασης του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας.*

II. Ο Ν. 3852/2010 (Α' 87 - «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης») ορίζει τα εξής:

Άρθρο 227 (Ειδική διοικητική προσφυγή - Αιτήσεις θεραπείας):

«1. Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων, των περιφερειών, των νομικών προσώπων αυτών, καθώς και των συνδέσμων τους, για λόγους νομιμότητας, ενώπιον του Επόπτη Ο.Τ.Α., μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή την ανάρτησή της στο διαδίκτυο ή από την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε πλήρη γνώση αυτής. Ατομικές πράξεις κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο με απόδειξη παραλαβής και αναφέρουν υποχρεωτικά ότι κατ' αυτών χωρεί ειδική προσφυγή για λόγους νομιμότητας ενώπιον του Επόπτη Ο.Τ.Α. μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών.

2. Προσφυγή επιτρέπεται και κατά παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση αυτή η προσφυγή ασκείται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την παρέλευση άπρακτης της ειδικής προθεσμίας που τυχόν τάσσει ο νόμος για την έκδοση της οικείας πράξης, διαφορετικά μετά την παρέλευση τριμήνου από την υποβολή της σχετικής αίτησης του ενδιαφερομένου.

3. Σε περίπτωση υποβολής αίτησης θεραπείας κατά των αποφάσεων ή των παραλείψεων της παραγράφου 2, οι προβλεπόμενες για την άσκηση της ειδικής διοικητικής προσφυγής ενώπιον του Επόπτη Ο.Τ.Α. προθεσμίες αναστέλλονται από την υποβολή της αίτησης θεραπείας και μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής ή την παρέλευση άπρακτης της σχετικής προθεσμίας του άρθρου 24 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 2690/1999 (Α' 45).

4. Δικαίωμα για την άσκηση της ειδικής διοικητικής προσφυγής τεκμαίρεται ότι έχουν όλοι οι αιρετοί του οικείου δήμου ή περιφέρειας, ανεξάρτητα από το εάν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση κατά την οποία ελήφθη η προσβαλλόμενη απόφαση, εφόσον δεν την υπερψήφισαν. Δικαίωμα έχουν ομοίως οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση πρώτου ή δεύτερου βαθμού, καθώς και νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που επιδιώκουν σύμφωνα με το καταστατικό τους περιβαλλοντικούς, πολιτιστικούς και εν γένει κοινωνικούς σκοπούς.

5. Ο Επόπτης Ο.Τ.Α. αποφαινεται επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της. Αν παρέλθει η ανωτέρω προθεσμία χωρίς να εκδοθεί απόφαση θεωρείται ότι η προσφυγή έχει σιωπηρώς απορριφθεί.

6. Η άσκηση της ειδικής διοικητικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση ένδικων βοηθημάτων ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων».

Άρθρο 238 «1. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΑΥΕ Ο.Τ.Α. ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων, κατά τα άρθρα 225 έως 227, ασκείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 152 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006,

Α' 114), οι οποίες βρίσκονται στις έδρες των περιφερειών που ανήκουν στην ανωτέρω Αποκεντρωμένη Διοίκηση, καθώς και τις Επιτροπές Ελέγχου των Πράξεων του άρθρου 68 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.δ. 30/1996, Α' 21), που βρίσκονται στην έδρα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Οι επιτροπές αυτές συγκροτούνται με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

2. Όπου στα ανωτέρω άρθρα αναφέρεται ο Επόπτης Ο.Τ.Α., κατά το μεταβατικό διάστημα, νοείται ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Όπου αναφέρεται ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Εποπτείας Ο.Τ.Α. της ΑΥΕ Ο.Τ.Α., νοείται ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Λειτουργίας ή της αντίστοιχης Διεύθυνσης στην οποία υπάγεται η εποπτεία των Ο.Τ.Α. της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Όπου αναφέρεται υπάλληλος της ΑΥΕ Ο.Τ.Α., νοείται υπάλληλος της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. 3..... 4.....5. Οι πράξεις των δήμων, των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών, των επιχειρήσεων τους, των συνδέσμων, καθώς και προσφυγές που εκκρεμούν προς έλεγχο νομιμότητας και εκκρεμείς πειθαρχικές διώξεις, κατά το χρόνο έναρξης λειτουργίας της ΑΥΕ Ο.Τ.Α. ενώπιον του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης και των ανωτέρω Επιτροπών, διαβιβάζονται στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α. και οι σχετικές προθεσμίες αρχίζουν από την περιέλευσή τους στην εν λόγω Υπηρεσία. 6. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΑΥΕ Ο.Τ.Α. δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 6 του άρθρου 227. 7. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΑΥΕ Ο.Τ.Α. δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 124, 125 και 126 του παρόντος και εξακολουθούν να ισχύουν τα άρθρα 232, 233, 234 του ν. 3852/2010. Κατά το μεταβατικό αυτό διάστημα τις αρμοδιότητες του Ελεγκτή Νομιμότητας ασκεί ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Όπου στις διατάξεις αυτές προβλέπεται η συμμετοχή υπαλλήλου της ΑΥΕ Ο.Τ.Α. ορίζεται, με απόφαση του οικείου Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, υπάλληλος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Στην κατά το άρθρο 232 παρ. 2 του ν. 3852/2010 ελεγκτική επιτροπή μετέχει, αντί του Ελεγκτή Νομιμότητας, προϊστάμενος Διεύθυνσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον οικείο Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης».

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 64 του ν. 4954/2022 (Α' 136): «Όπου στη νομοθεσία αναφέρεται ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης των άρθρων 28 και 28Α του ν. 4325/2015, νοείται εφεξής ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εκτός από τις περιπτώσεις που ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης αναφέρεται ως προϊστάμενος των οριζόντιων υποστηρικτικών υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, όπως ορίζονται στην περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4622/2019».

III. α. Με τη διάταξη του άρθρου 151 του ν. 3463/06 (Α' 114): Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, ορίζεται ότι: «Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 149 και 150, ενώπιον της

Ειδικής Επιτροπής του επόμενου άρθρου, εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έκδοση της απόφασης ή την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής», ενώ με τη διάταξη του άρθρου 152 του ιδίου νόμου ορίζεται ότι: «1. Στην έδρα κάθε Περιφέρειας συνιστάται τουλάχιστον μία (1) τριμελής Ειδική Επιτροπή που αποτελείται από:2. Η Ειδική Επιτροπή ασκεί έλεγχο νομιμότητας και εκδίδει απόφαση επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της.....5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η αποζημίωση των μελών της Επιτροπής και του Γραμματέα αυτής, σύμφωνα με τις ισχύουσες, κάθε φορά, διατάξεις. Θέματα λειτουργίας της Ειδικής Επιτροπής ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης».

Στην εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση της πιο πάνω παρ. 5 του άρθρου 152 του ΚΔΚ, με αριθμό 31925/6.06.2007 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Κανονισμός λειτουργίας της Ειδικής Επιτροπής για την εξέταση προσφυγών κατά αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας» (ΦΕΚ Β' 1020/22.06.2007) ορίζονται και τα ακόλουθα: «Η λειτουργία της Ειδικής Επιτροπής για την εξέταση προσφυγών κατά αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας που εκδίδονται στο πλαίσιο της άσκησης εποπτείας επί των πράξεων των οργάνων των δήμων και κοινοτήτων και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου διέπεται από τον παρόντα κανονισμό. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται, ειδικώς, με την παρούσα, εφαρμόζονται, αναλόγως, οι διατάξεις περί συλλογικών οργάνων της Διοίκησης του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45) (Άρθρο 1), «1. Η Ειδική Επιτροπή εξετάζει προσφυγές που ασκούνται ενώπιον της από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον και στρέφονται κατά των αποφάσεων ή παραλείψεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 149 και 150 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006). Η Ειδική Επιτροπή αποφασίζει μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της προσφυγής σε αυτήν. 2. Κατ' αρχήν εξετάζεται εάν η προσφυγή ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής έχει ασκηθεί παραδεκτά. Ως ημερομηνία υποβολής της προσφυγής λογίζεται, η ημερομηνία κατάθεσης της στο πρωτόκολλο της Ειδικής Επιτροπής και στην περίπτωση που αυτή αποσταλεί με συστημένη επιστολή, η ημερομηνία σφραγίδας του ταχυδρομείου. Εάν η προσφυγή κατατεθεί σε άλλη αρχή, εκείνη στην οποία κατατέθηκε οφείλει να τη διαβιβάσει στην Ειδική Επιτροπή το αργότερο μέσα σε πέντε (5) μέρες. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία των τριάντα ημερών αρχίζει από την ημερομηνία περιέλευσης της προσφυγής στην Ειδική Επιτροπή. 3. Η Ειδική Επιτροπή μπορεί κατά την εξέταση της προσφυγής να καλέσει για τη διευκόλυνση του έργου της προς έκθεση των απόψεων τους ή παροχή πληροφοριών, τον προσφεύγοντα ή εκπρόσωπο του ή υπηρεσιακούς παράγοντες ή εκπρόσωπο του οικείου ΟΤΑ ή άλλα

πρόσωπα που έχουν έννομο συμφέρον από την έκβαση της υπόθεσης. Είναι δυνατή η εκπροσώπηση ενώπιον της ανωτέρω Επιτροπής δια πληρεξουσίου δικηγόρου. Η Ειδική Επιτροπή εφόσον το κρίνει αναγκαίο πριν την έκδοση της απόφασης της μπορεί να ζητήσει τη γνώμη άλλου οργάνου. Οποιαδήποτε επιπλέον έγγραφα, ζητούνται εγγράφως από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας που εξέδωσε την πράξη, μαζί με τις απόψεις του και αποστέλλονται στην Ειδική Επιτροπή αυθημερόν με κάθε πρόσφορο μέσον. Όλες οι παραπάνω ενέργειες δεν αναστέλλουν την προθεσμία της παρ. 1 για την έκδοση της απόφασης. **4. Η Ειδική Επιτροπή, εφόσον η προσφυγή έχει ασκηθεί παραδεκτά, ασκεί έλεγχο νομιμότητας μόνο επί των λόγων ακύρωσης που προβάλλονται με την προσφυγή κατά της πράξης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας»** (Άρθρο 4 παρ. 1 και 4).

Περαιτέρω, στην αφορά στην αρμοδιότητα της παρούσας Επιτροπής όπως εξετάσει τη νομιμότητα των προβαλλόμενων με την προσφυγή του άρθρου 227 του ν. 3852/2010, λόγων που βάλλουν κατά της προσβληθείσας πράξεως και υποβλήθηκαν εκ νέου ενώπιον αυτής (Επιτροπής), δέον όπως σημειωθεί ότι με βάση την υπ' αριθμ. 50/2020 Γνωμοδότηση ΝΣΚ κρίθηκε ότι: «.....η εν λόγω αρμοδιότητα της Επιτροπής, προσδιορίζεται ως προς τα όρια ελέγχου από το μεταβιβαστικό αποτέλεσμα της εκ του άρθρου 151 του ΚΔΚ ειδικής προσφυγής, όπως αυτό ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 151 και 152 του ΚΔΚ και της με αριθμό 31925/6-6-2007 υ.α. Το δε μεταβιβαστικό αποτέλεσμα της ασκούμενης ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής προσφυγής του άρθρου 151 του ΚΔΚ προσδιορίζεται τόσο από τη φύση του ελέγχου νομιμότητας, ο οποίος διενεργείται σε δεύτερο στάδιο **και εξαντλείται στο έλεγχο της ορθότητας του ελέγχου που έπρεπε να ασκηθεί σε πρώτο στάδιο από το προς τούτο αρμόδιο όργανο** (εν προκειμένω Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης), εφόσον με την προσφυγή προσβάλλεται η απόφαση του τελευταίου αυτού οργάνου, όσο και από τη ρύθμιση της παραγράφου 4 του άρθρου 4 της 31925/6-6-2007 υ.α., κατά την οποία τα όρια ελέγχου της Ειδικής Επιτροπής προσδιορίζονται από τους λόγους ακύρωσης της προσφυγής (τόσο μεταβιβάζεται όσο προσβάλλεται - «*tantum devolutum quantum appellatum*»). Επομένως, **η αρμοδιότητα της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 δεν επεκτείνεται σε έλεγχο νομιμότητας καθ' υπέρβαση του ελέγχου που δικαιούνταν να ασκήσει σε πρώτο στάδιο το προς τούτο αρμόδιο όργανο** (εν προκειμένω ο Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης), **αλλά ούτε σε λόγους νομιμότητας που εμπίπτουν μεν στα όρια του ελέγχου του τελευταίου, αλλά δεν αποτέλεσαν και λόγους και της ασκηθείσας προσφυγής ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής. ...».**

β. Η προθεσμία των τριάντα ημερών, που τάσσεται από το άρθρο 152 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, για να εξετασθεί η προσφυγή, είναι μεν αποκλειστική, αρχίζει, όμως, σε περίπτωση που αυτή κατατεθεί απευθείας στην ίδια την Επιτροπή, από την λήψη της πράξης και των στοιχείων που προβλέπονται από τον νόμο για την έκδοσή της και είναι κρίσιμα για την διάγνωση της υπόθεσης (πβλ.

ΣτΕ Ολ 380/2024, 1220/2020, 2966/2016, 4153/2012, 734/2011). Επομένως, εν προκειμένω, υπό το δεδομένο ότι η προσφυγή κατατέθηκε ενώπιον της παρούσας Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 του Ν. 3463/2006, στις 15.7.2025, λαμβάνοντας αριθμό πρωτοκόλλου 50/15.7.2025, ενώ διαβιβάσθηκε και ο πλήρης φάκελος των στοιχείων που προβλέπονται από τον νόμο για την έκδοσή της και είναι κρίσιμα για την διάγνωση της υπόθεσης, η παρούσα Επιτροπή τυγχάνει χρονικά αρμόδια, προκειμένου να αποφανθεί επί της υποβληθείσας προσφυγής.

Σύμφωνα άλλωστε, με όσα βεβαιώνονται στην προσκομισθείσα ενώπιον της Επιτροπής, από 18.6.2025 απόδειξη παραλαβής των ΕΛΤΑ, η προσβαλλόμενη, με αρ. πρωτ. 27206/16.6.2025 απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα Δ*** Κ***, την αυτή ημερομηνία (18.6.2025) και η υπό κρίση προσφυγή υποβλήθηκε στην Γραμματεία της Ειδικής Επιτροπής στις 15.7.2025, η τελευταία ασκήθηκε εμπρόθεσμα, σύμφωνα με το άρθρο 151 Κ.Δ.Κ.

IV. Στην εξεταζόμενη περίπτωση, από τα στοιχεία του οικείου φακέλου της υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής:

1. Με βάση την υπ' αριθμ. 136/4.3.2025 απόφασή της, η Δ*** Ε*** του Δ*** Κ***, αφενός προχώρησε σε διαγραφή από τους καταλόγους του Δήμου, βεβαιωμένων οφειλών συγκεκριμένων ΑΦΜ - δημοτών από Πρόστιμα ΚΟΚ, συνολικού ποσού 349.331,93 €, τα οποία είχαν βεβαιωθεί ταμειακά μετά την αποσβεστική προθεσμία των τριών ετών από το τέλος του έτους, εντός του οποίου είχαν λάβει χώρα οι παραβάσεις, ενώ αφετέρου αποφάσισε, κατόπιν αποδοχής της εισήγησης της ταμειακής υπηρεσίας του Δήμου, τη στέρηση της δυνατότητας αναζήτησης εκ μέρους του συνόλου των εγγεγραμμένων στο Δήμο πολιτών, ποσών, που έχουν ή καταβληθεί ή ρυθμιστεί σε όμοιες περιπτώσεις (Προστίμων ΚΟΚ).

2. Ακολούθως, η κα Χ*** Μ***, κάτοικος Δ*** Κ***, κατόπιν αρνήσεως του Δήμου όπως της επιστρέψει αχρεωστήτως, κατά τους ισχυρισμούς της, καταβληθέντων ποσών (Πρόστιμα ΚΟΚ), κατέθεσε την από 7-4-2025 προσφυγή της κατά της ανωτέρω, υπ' αριθμ. 136/4-3-2025 απόφασης της Δ*** Ε*** Δ*** Κ***, με την οποία ζήτησε την μερική ακύρωσή της, ως προς το σκέλος ειδικά αυτής, με το οποίο αποφασίστηκε η μη δυνατότητα αναζήτησης εκ μέρους του συνόλου των Δημοτών Κοζάνης, των ποσών που καταβλήθηκαν ή ρυθμίστηκαν από αυτούς, για όμοιες περιπτώσεις αυτοτελών προστίμων ΚΟΚ (μη βεβαιωθέντων εμπρόθεσμα).

3. Επί της ως άνω προσφυγής, εξεδόθη η προσβαλλόμενη με την υπό κρίση προσφυγή, με αρ. πρωτ. 27206/16.6.2025 απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας, με την οποία έγινε αυτή δεκτή, μεταξύ άλλων και με το ακόλουθο σκεπτικό:

«...1. Από την αυτοδιοικητική περίοδο που άρχεται την 1η.1.2024, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά ή παραπομπή στη οικονομική επιτροπή, την επιτροπή ποιότητας ζωής και την εκτελεστική επιτροπή των δήμων, καθώς και στις αρμοδιότητες αυτών, εφεξής νοείται η Δ*** Ε***, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες αυτές. 2. Η Δ*** Ε***, πλέον των αρμοδιοτήτων της παρ. 1, αποφασίζει και για τα εξής: α) την υποβολή αιτημάτων πρόσληψης του πάσης φύσεως προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των δικηγόρων και νομικών συμβούλων με σχέση έμμισθης εντολής και των συμβασιούχων μίσθωσης έργου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, καθώς και για την αναγκαιότητα πρόσληψης του προσωπικού των άρθρων 206, 209, 211 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων [ν. 3584/2007 (Α` 143)] και 36 του ν. 4765/2021 (Α` 6), β) την τροποποίηση του φυσικού ή οικονομικού αντικειμένου συμβάσεων, σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη σε κάθε περίπτωση νομοθεσία, και την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής με αιτιολογημένη απόφασή της, γ) την έγκριση των όρων και τη σύναψη κάθε είδους προγραμματικών συμβάσεων και συμβάσεων του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 (Α` 147), δ) τη διαγραφή χρεών και την απαλλαγή από προσαυξήσεις μέχρι του ποσού των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, κατά το άρθρο 174 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων [ν. 3463/2006 (Α` 114)], ε) την επιστροφή από τον Δήμο αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, στ) τη σύναψη χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing) μηχανολογικού εξοπλισμού και οχημάτων του Δήμου, ζ) τις δωρεές εξοπλισμού, ειδών και οχημάτων σε άλλους δήμους ή κοινωφελείς οργανισμούς»

Επειδή, όπως προκύπτει από τις προαναφερθείσες διατάξεις, η Δ*** Ε*** είναι αρμόδια για την διαγραφή χρεών πολιτών υπό οριστικούς βεβαιωτικούς καταλόγους του Δήμου με τις προσαυξήσεις τους έως το ποσό των 150.000 €, καθώς και για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, ωστόσο, όσον αφορά τα αντικείμενα αυτό, **η αρμοδιότητά της έγκειται στην ξεχωριστή και κατά περίπτωση εξέταση των υποθέσεων, που εισάγονται στην κρίση της και όχι στη λήψη μιας γενικής απόφασης κανονιστικού περιεχομένου, που σημειωτέον εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της, με την οποία ρυθμίζει τα περί μη αναζήτησης εκ των πολιτών και περαιτέρω μη επιστροφής σε αυτούς ποσών που ρυθμίστηκαν, καταβλήθηκαν και κατασχέθηκαν από τους λογαριασμούς τους από το Δήμο σε λοιπές, μη ελεγχθείσες, όμοιες υποθέσεις οφειλών από αυτοτελή πρόστιμα ΚΟΚ, των οποίων οι παραβάσεις δεν βεβαιωθήκαν εμπρόθεσμα, όταν μάλιστα η ρύθμιση αυτή δεν ερείδεται σε διάταξη νόμου, όπως σε αντίθεση έχει προβλεφθεί ρητά σε άλλες περιπτώσεις.** Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω και στα πλαίσια και της χρηστής διοίκησης, θα έπρεπε η υπόθεση της προσφεύγουσας να εισαχθεί ως Θέμα στη Δ*** Ε*** και να εξετάσει τη λαβούσα αριθμ. Πρωτ. 5133/12-2-2025 ένσταση-αίτημά της, όταν μάλιστα από την εκτυπωθείσα, από την Ταμειακή Υπηρεσία του Δήμου, ατομική της καρτέλα-πίνακα, στις 29-4-2025, όπου απεικονίζονται οι οφειλές της έως και την αναγκαστική κατάσχεση, προκύπτει ότι, από τις συνολικά σαράντα τέσσερις (44) εγγραφές με αύξοντα αρ. 1-44, που αφορούν βεβαιωτικές πράξεις ετών 2013 έως

και 2023, για παραβάσεις ΚΟΚ, κατά το χρονικό διάστημα από 13-5-2008 έως 7-10-2022, συνολικού ποσού 2.587,37 € ... Κατόπιν αυτών **πρέπει να γίνουν δεκτοί οι προβαλλόμενοι στην προσφυγή λόγοι και να ακυρωθεί μερικώς η προσβαλλόμενη απόφαση, κατά το μέρος που αφορά την παράγραφο εκείνη, με την οποία το ανωτέρω συλλογικό όργανο, κατόπιν αποδοχής της εισήγησης της Ταμειακής Υπηρεσίας του Δήμου, αποφασίζει τη μη δυνατότητα αναζήτησης εκ μέρους των πολιτών από το Δήμο, ποσών, που έως την έκδοση της προσβαλλόμενης, καταβλήθηκαν και ρυθμίστηκαν σε άλλες όμοιες περιπτώσεις επιβολής αυτοτελών πρόστιμων ΚΟΚ, των οποίων οι παραβάσεις δεν είχαν βεβαιωθεί ταμειακά εμπρόθεσμα, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα...».**

*V. Με την κρινόμενη προσφυγή, ο προσφεύγων Δήμος, επικαλούμενος έννομο συμφέρον, ισχυρίζεται ότι μη νόμιμα ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας έκανε δεκτή την από 7.4.2025 προσφυγή της Χ*** Μ*** και ακύρωσε μερικώς την υπ' αριθμ. 136/2025 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής, προβάλλοντας μεταξύ άλλων και τους ακόλουθους λόγους:*

1^{ος} λόγος:

Έλλειψη εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας Χ. Μ., όπως προσβάλει την 136/2025 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής, καθόσον η απόφαση αυτή δεν συμπεριελάμβανε διάταξη που να αφορά στην ίδια και τις ατομικές της οφειλές – πρόστιμα ΚΟΚ.

2^{ος} λόγος:

Η ως άνω, προσβαλλόμενη απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής, ουδόλως συνιστά πράξη κανονιστικού περιεχομένου, διότι περιλαμβάνει διατάξεις που αφορούν σε συγκεκριμένες, ατομικά προσδιορισμένες περιπτώσεις δημοτών, τα ονόματα των οποίων περιλαμβάνονται στην απόφαση, ανάμεσα, μάλιστα στα οποία, δεν συγκαταλέγεται η αρχική προσφεύγουσα.

Επί των ως άνω λόγων της υπό κρίση προσφυγής, λεκτέα τα ακόλουθα:

A. Όσον αφορά στον 1^ο λόγο της υπό κρίση προσφυγής:

Όπως ανωτέρω σημειώθηκε, η αρχικώς προσφεύγουσα - κατόπιν απορρίψεως σχετικής αιτήσεώς της προς την Ταμειακή Υπηρεσία του Δ*** κ*** - άσκησε την προρρηθείσα προσφυγή της κατά της υπ' αριθμ. 136/2025 απόφασης της Δημοτικής Επιτροπής του ανωτέρω Δήμου, στρεφόμενη αποκλειστικά και μόνο κατά το σκέλος αυτής που στερούσε από τους δημότες Κοζάνης, το δικαίωμα αναζήτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Ειδικότερα, η Ταμειακή Υπηρεσία, δια μέσου ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (e - mail), επικαλούμενη την προαναφερθείσα διάταξη της υπ' αριθμ. 136/2025 απόφασης (συνημμένης στο ως άνω e - mail) απέρριψε το αίτημα της ως άνω προσφεύγουσας, για

επιστροφή του κατασχεθέντος ποσού 2.563,55 ευρώ, από τον τραπεζικό λογαριασμό της, ποσό το οποίο αφορούσε σε οφειλές της ιδίας από παραβάσεις ΚΟΚ, πραγματοποιηθείσες κατά το χρονικό διάστημα από το Μάιο του έτους 2008 έως και τον Οκτώβριο του έτους 2022.

Κατά συνέπεια των προλεχθέντων, η εν λόγω προσφεύγουσα είχε προσωπικό, ενεστώς και άμεσο έννομο συμφέρον όπως στραφεί κατά της συγκεκριμένης απόφασης και ζητήσει τη μερική ακύρωσή της και τούτο διότι ο Δ*** Κ***, επικαλούμενος την ως άνω απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής, απέρριψε αίτηση της ιδίας, προς επιστροφή του εν λόγω κατασχεθέντος ποσού, γεγονός το οποίο επέφερε στην ίδια οικονομική βλάβη.

Με βάση λοιπόν τα προεκτεθέντα, ο παρών λόγος της προσφυγής τυγχάνει νόμω και ουσία αβάσιμος, ως εκ τούτου απορριπτέος.

Β. Όσον αφορά στο 2^ο λόγο της υπό κρίση προσφυγής:

ι. Ως διοικητική πράξη ορίζουμε τη μονομερή πράξη, με την οποία η Διοίκηση, μέσω των διοικητικών της οργάνων, θεσπίζει μια νομική ρύθμιση, επιδιώκοντας δημόσιο σκοπό. Η κυριότερη διάκριση των διοικητικών πράξεων είναι σε κανονιστικές και ατομικές, ενώ ειδικότερη υποκατηγορία των τελευταίων αποτελούν οι γενικές ατομικές πράξεις.

Οι κανονιστικές διοικητικές πράξεις έχουν χαρακτήρα γενικό και αφηρημένο (ΣτΕ 2756/86, 533/95). Εφαρμόζονται στα πρόσωπα τα οποία συγκεντρώνουν τις ορισμένες στη κανονιστική πράξη προϋποθέσεις, με άλλα λόγια σε μια κατηγορία προσώπων που προσδιορίζεται κατά τρόπο απρόσωπο. Τα στοιχεία, δηλαδή, που χρησιμοποιούνται στην εν λόγω πράξη δεν είναι καθοριστικά της ταυτότητας του προσώπου στο οποίο απευθύνεται.

Αντιθέτως, οι ατομικές διοικητικές πράξεις περιέχουν ρύθμιση εξατομικευμένη και συγκεκριμένη. Η ατομική διοικητική πράξη δεν απευθύνεται σε μια κατηγορία προσώπων, αόριστα προσδιορισμένη, αλλά σε συγκεκριμένο πρόσωπο (περισσότερα αν έχουμε σωρευτική), το οποίο καθορίζεται από τα στοιχεία της ταυτότητας του. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι ατομικές πράξεις περιέχουν ονοματεπώνυμο, ηλικίες και διευθύνσεις των διοικουμένων.

Η γενική ατομική πράξη εξάλλου, ως υποκατηγορία της ατομικής διοικητικής πράξης, έχει μεν γενικό χαρακτήρα, όπως η κανονιστική, εκδίδεται, όμως, ενόψει συγκεκριμένης περίπτωσης. Το περιεχόμενό της είναι εξατομικευμένο και ισχύει μόνο για τη συγκεκριμένη περίπτωση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η έγκριση ή η τροποποίηση του πολεοδομικού σχεδίου μιας περιοχής.

Ο τρόπος έκδοσης των διοικητικών πράξεων διαφέρει ανάλογα με το είδος τους. Οι κανονιστικές διοικητικές πράξεις εκδίδονται στο πλαίσιο νομοθετικής εξουσιοδότησης, όπως ορίζει το άρθρο 42 παρ. 2 εδάφιο β' του Συντάγματος. Έχοντας, έτσι, ως νόμιμο έρεισμα τους τυπικό νόμο, έχουν και

άμεση ισχύ. Αντιθέτως, οι ατομικές διοικητικές πράξεις εδράζονται, κατά κανόνα, σε μια κανονιστική πράξη την οποία εξειδικεύουν.

*ii. Στην κρινόμενη υπόθεση, η υπ' αριθμ. 136/2025 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής του Δ*** Κ***, συνιστά καταρχήν και κατ' εξοχήν, ατομική γενική διοικητική πράξη, άλλως, θα μπορούσε να επικαλεστεί κάποιος ότι περιλαμβάνει και τα στοιχεία μίας γενικής ατομικής διοικητικής πράξης. Και τούτο διότι με την εν λόγω απόφαση αποφασίστηκε η διαγραφή από τους καταλόγους του Δήμου, προστίμων ΚΟΚ που αφορούσαν συγκεκριμένα πρόσωπα – δημότες Κοζάνης, οι οποίοι συμπεριλήφθηκαν στο συνημμένο στην οικεία πράξη, ειδικό κατάλογο, κατά ονοματεπώνυμο και ΑΦΜ. Υπό το δεδομένο λοιπόν ότι η συγκεκριμένη απόφαση δεν απευθύνεται σε μια κατηγορία προσώπων, αόριστα προσδιορισμένη, αλλά σε συγκεκριμένα πρόσωπα, με εξειδικευμένα τα στοιχεία ταυτότητάς τους, ουδεμία αμφιβολία καταλείπεται ότι η ως άνω απόφαση του Δήμου συγκεντρώνει όλα τα χαρακτηριστικά ατομικής διοικητικής πράξης.*

*Παρά τον ατομικό χαρακτήρα της ως άνω απόφασης ωστόσο, η Δ*** Ε***, καθ' όλα εσφαλμένως και μη νόμιμα, προσέθεσε σε αυτήν μία κανονιστικού χαρακτήρα διάταξη, δυνάμει της οποίας, στερήσε τη δυνατότητα αναζήτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, όχι αποκλειστικά και μόνο από τους πολίτες που ρητά και ονομαστικά συμπεριλήφθηκαν στο σώμα της, παρά από το σύνολο των δημοτών Κοζάνης. Τούτο άλλωστε αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η ίδια η Ταμειακή Υπηρεσία του Δ*** Κ*** επικαλέστηκε την εν λόγω απόφαση, ως νόμιμα έρεισμα για την απόρριψη της αίτησης επιστροφής κατασχεθείσας οφειλής, της αρχικής προσφεύγουσας.*

*Πράγματι, με βάση τις αναλυτικά προρρηθείσες, βασικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου αλλά και κατά πάγια νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων, στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων, μία ατομική διοικητική πράξη δεν μπορεί ταυτοχρόνως να συνιστά και κανονιστικού χαρακτήρα διοικητική πράξη, **ελλείπει μάλιστα προηγούμενης νομοθετικής εξουσιοδότησης, ρητώς προβλεφθείσας στο άρθρο 42 παρ. 2 εδάφιο β' του Συντάγματος.***

*Κατά συνέπεια των ανωτέρω, καθ' όλα νόμιμα ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας, έκρινε με την προσβαλλόμενη απόφασή του, μεταξύ άλλων, ότι αντιτίθεται στο νόμο, μία ατομική διοικητική πράξη να συνιστά παράλληλα και κανονιστικού περιεχομένου πράξη, τη στιγμή μάλιστα που η τελευταία στερείται νομοθετικής εξουσιοδότησης. Ως εκ τούτου και παρά τους περί αντιθέτου ισχυρισμούς του προσφεύγοντος Δ*** Κ***, η εν λόγω Δ*** Ε*** **μη νόμιμα και εκτός ορίων αρμοδιότητάς της**, συμπεριέλαβε στην ανωτέρω ατομική διοικητική πράξη (136/2025 απόφαση), μία, κανονιστικού περιεχομένου, διάταξη.*

Για τους λόγους αυτούς, απορριπτέος, ως νόμω και ουσία αβάσιμος, κρίνεται και ο παρών λόγος της υπό κρίση προσφυγής του Δ*** Κ***

Επειδή παρέλκει η εξέταση των λοιπών λόγων της παρούσας προσφυγής, διότι καθόσον αφορούν σε λόγους ουσίας, που εκφεύγουν της αρμοδιότητας της παρούσας Επιτροπής.

Επειδή συνεπώς, η παραδεκτώς προσβαλλόμενη, με την παρούσα, απόφαση εκδόθηκε καθ' όλα νόμιμα, απορριπτομένων συλλήβδην των περί του αντιθέτου, ισχυρισμών του προσφεύγοντος.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, εισηγούμαι:

Την απόρριψη της από 15.7.2025 και με αρ. πρωτ. 50/15.7.2025 προσφυγής, ως νόμω και ουσίας αβάσιμης αναφορικά με τους λόγους που αναλυτικά εκτέθηκαν ανωτέρω και ως απαράδεκτης κατά τους λοιπούς λόγους.

Η Επιτροπή, αφού άκουσε την Εισηγήτρια και Πρόεδρο της Επιτροπής, έλαβε υπόψη την προσφυγή, την προσβαλλόμενη απόφαση καθώς και όλα τα έγγραφα του φακέλου και τις σχετικές διατάξεις του Νόμου αλλά και μετά από διαλογική συζήτηση:

(αριθμός απόφασης 16/2025)

Ομόφωνα απορρίπτει την κρινόμενη προσφυγή και τους λόγους αυτής, κατά τα αναφερόμενα στην εισήγηση, το σκεπτικό και συμπέρασμα της οποίας αποτελούν σκεπτικό και διατακτικό, αντίστοιχα, της παρούσας απόφασης.

Στη συνέχεια και επειδή δεν υπήρχε άλλο θέμα για συζήτηση, η Πρόεδρος κήρυξε τη λήξη της συνεδρίασης, συντάχθηκε το παρόν πρακτικό και υπογράφεται όπως παρακάτω:

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

**Ευαγγελία Αγγελίδου
Πάρεδρος ΝΣΚ**

Ελένη Κυριοπούλου